

رضایت کارفرمایان اداره‌های محلی ولایت بدخشان از پیشرفت تحصیلی فارغان پوهنتون بدخشان

پوهنوال فیروزالدین امید

دیپارتمنت بیولوژی پوهنځی تعلیم و تربیه پوهنتون بدخشان.

Firoozuddin.omid@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-9256-8688>

نویسنده

نشانی برقی

نشانی ارکاید

چکیده

یگانه آئینه‌ی اعتبار پیشرفت تحصیلی فارغان رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها در بازار کار کارفرمایان می‌باشد. در این اثر میزان رضایت کارفرمایان اداره‌های محلی بدخشان از پیشرفت تحصیلی فارغان پوهنتون بدخشان به بررسی گرفته شده است. هدف از این بررسی دریافت نقاط ضعف فارغان رشته‌های این نهاد تحصیلی است. روش تحقیق از لحاظ هدف کاربردی، از لحاظ ماهیت توصیفی زمینه‌یابی موردی و از لحاظ تجزیه و تحلیل کمی و کیفی می‌باشد. یافته‌های این بررسی نشان داده که فارغان رشته‌های تحصیلی پوهنتون بدخشان از لحاظ شناختی و عاطفی پیشرفت تحصیلی خوبی داشته‌اند. اما از لحاظ روانی و حرکتی بسیار ضعیف بوده و در اجرای فعالیت‌های عملی مشکلات زیاد دارند. در نتیجه می‌توان گفته که دروس نظری به صورت کامل با تمام اهداف شناختی و عاطفی مؤفقانه تطبیق گردیده است. اما بنابر کمبود امکانات و زمینه تطبیق دروس عملی و عدم توجه استادان به استفاده از روش‌های فعال تدریس؛ در قسمت فعالیت‌های روانی و حرکتی فارغان پوهنتون بدخشان در سال‌های اخیر افت تحصیلی داشته‌اند.

کلید واژه‌ها: توانایی شناختی، توانایی روانی و حرکتی، توانایی عاطفی، ذینفع، رضایت، کارفرما

Employer Satisfaction of Local Government Offices in Badakhshan Province with the Academic Performance of Badakhshan University Graduates

Author
Email
Orcid

Firoozuddin Omid

Department of Biology. Faculty of Education- Badakhshan University

Firoozuddin.omid@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-9256-8688>

Abstract

The most reliable measure of the academic performance of university graduates in their respective fields is the evaluation they receive from employers in the labor market. This study examines the level of satisfaction among employers in local government offices of Badakhshan Province with the academic performance of graduates from Badakhshan University. The aim of this research is to identify the weaknesses of graduates from various disciplines of this institution. In terms of purpose, the research is applied; in terms of nature, it follows a descriptive case-survey design; and in terms of data analysis, it employs both quantitative and qualitative methods. The findings indicate that graduates of Badakhshan University have demonstrated strong academic performance in cognitive and affective domains, but have been significantly weaker in psychomotor skills, facing considerable challenges in performing practical tasks. Consequently, it can be concluded that theoretical courses have been successfully implemented in full alignment with cognitive and affective objectives. However, due to limited resources and insufficient opportunities for the implementation of practical courses, as well as the lack of attention from instructors to the use of active teaching methods, the psychomotor competencies of Badakhshan University graduates have declined in recent years.

Keywords: Cognitive ability, Psychomotor ability, Affective ability, Stakeholder, Satisfaction, Employer.

مقدمه

اگرچه همه نهادهای آموزشی تلاش می‌ورزند با انجام فعالیت‌های تدریسی، تحقیقی و عرضه خدمات آموزشی بهتر، میزان رضایت کارفرمایان را در بازار کار بالا ببرند. اما این حقیقت بستگی به رضایت کارفرمایان از توانایی‌های شناختی، عاطفی و روانی و حرکتی فارغان دارد. در تحقیقی که یزدان پناه و حسن قلاوندی تحت عنوان «اولویت بندی مهارت‌های غیر فنی فارغ‌التحصیلان رشته‌های مهندسی از دیدگاه کارفرمایان و فارغ‌التحصیلان به روش تحقیق موردی توصیفی-پیمایشی در پوهنتون اورمیه انجام داده اند، یافته‌ها نشان می‌دهد که از نظر کارفرمایان، فارغ‌التحصیلان در مهارت مسئولیت پذیری از بالاترین و در مهارت خلاقیت از پایین‌ترین میانگین برخوردار بودند.

بیست و شش دیپارتمنت در چوکات نه پوهنچی در سطح پوهنتون بدخشان بیشتر از هزار محصل به سویه لیسانس سالانه فارغ و تقدیم جامعه می‌نمایند. بیشتر این فارغان در اداره‌های ذیربط در سطح ولایت بدخشان به کار استخدام شدند. نظریات کارفرمایان اداره‌های ذینفع و ذی‌ربط به هدف‌های دیگر توسط دیپارتمنت‌ها زیاد جمع‌آوری و گزارش شده، اما به روش علمی تجزیه و تحلیل نگردیده است. این بررسی به هدف دریافت میزان رضایت کارفرمایان از پیشرفت تحصیلی فارغان دیپارتمنت‌های نه گانه پوهنتون بدخشان از نظر کارفرمایان در سطح ولایت بدخشان صورت گرفته است تا دریافت شود که میزان رضایت کارفرمایان از توانایی‌های شناختی، عاطفی-اخلاقی، روانی و حرکتی فارغان این نهاد تحصیلی در کدام سطح است. به نظر میرسد بنابر عدم پای‌بندی، علاقه، تخصص‌گرایی و راه اندازی دروس غیرحضوری رضایت کارفرمایان از فارغان دیپارتمنت‌های موجوده این نهاد تحصیلی در سطح پائین قرار دارد.

تبیین مسأله

یکی از مهم‌ترین عواملی که بر موفقیت فارغان رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها در جامعه تأثیر گذارد است، پیشرفت تحصیلی آنهاست که شامل ابعاد توانایی شناختی، عاطفی و روانی و حرکتی می‌شود. کارفرمایان معمولاً بر اساس نیازهای خاص خود به دنبال افرادی با مهارت‌های خاص هستند و نظرات آنان در خصوص توانایی‌های فارغان از رشته‌های مختلف می‌تواند به شفافیت در ارتباط میان پوهنتون و جامعه کمک کند. اگرچه ارزیابی از موفقیت و عدم موفقیت فارغان رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها توسط کارفرمایان همواره چالش‌هایی را به دنبال دارد. با وجود آن هم کارفرمایان از طرف مقام ذیصلاح مکلفیت داده می‌شود که کارمند زیر دست خود را ارزیابی کنند و نقاط قوت (رضایت بخش) و ضعف (عدم رضایت) آنها را شناسایی نمایند. همچنان نظرسنجی از کارفرمایان در مورد فارغان رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها می‌تواند به روشن شدن نیازهای واقعی

جامعه و تطابق آن‌ها با آموزش‌های رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها کمک کند. به همین دلیل، مطالعات مختلفی در این زمینه صورت گرفته است تا به تفاوت‌های موجود میان آنچه که رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها آموزش می‌دهند و آنچه که کارفرمایان در جستجوی آن هستند، پرداخته شود. بنابراین، کارفرمایان را یگانه مرجع ارزیابی خودی دانسته و به بررسی میزان رضایت آنها در سطح شهر فیض‌آباد پرداخته شده است و مسأله این است که «رضایت کارفرمایان اداره‌های ذیربط از پیشرفت تحصیلی فارغان رشته‌های موجوده پوهنتون بدخشان در کدام سطح است؟»

پرسش‌های تحقیق

پرسش اصلی: تحقیق این است که «میزان رضایت اداره‌های ذیربط از پیشرفت تحصیلی فارغان پوهنتون بدخشان در کدام سطح است؟»

پرسش‌های فرعی

۱. میزان رضایت اداره‌های ذیربط از توانایی‌های شناختی فارغان پوهنتون بدخشان در کدام سطح است؟

۲. میزان رضایت اداره‌های ذیربط از توانایی‌های عاطفی فارغان پوهنتون بدخشان در کدام سطح است؟

۳. میزان رضایت اداره‌های ذیربط از توانایی‌های روانی - حرکتی فارغان پوهنتون بدخشان در کدام سطح است؟

۴. میزان رضایت اداره‌های ذیربط از اخلاق و سلوک اجتماعی فارغان پوهنتون بدخشان در کدام سطح است؟

اهمیت تحقیق

هر نیازسنجی نتیجه اصلاحی هم برای ارزیابی شوند و هم برای ارزیابی کننده می‌داشته باشد. این امر در بهبود و اصلاح نصاب درسی آشکار و پنهان رشته‌های تحصیلی نقش اساسی دارد. اگرچه با گذشت زمان و تغییرات در فناوری‌ها و نیازهای بازار، خواسته‌ها و انتظارات کارفرمایان از فارغان رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها نیز تغییر می‌کند. محمودی و همکاران (۲۰۲۱) در تحقیق خود اشاره کردند که تغییرات سریع در فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) موجب شده است که فارغان رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها نیازمند مهارت‌های جدید و به روز شوند تا بتوانند در جامعه رقابتی حضور مؤثری داشته باشند. به گفته حسن‌زاده و همکاران (۲۰۲۰)، یکی از چالش‌های اساسی در استخدام فارغان رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها، عدم تطابق میان مهارت‌های آموخته شده در پوهنتون و مهارت‌های مورد نیاز در محیط کار است.

به همین دلیل، نظرسنجی از کارفرمایان به عنوان یک ابزار مهم برای بررسی تطابق مهارت‌ها و دانش فارغان با نیازهای جامعه شناخته شده است و می‌تواند به شناسایی این خلاءها کمک کند و رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها را قادر سازد تا برنامه‌های آموزشی خود را به روز رسانی کنند.

اهداف تحقیق

هدف اصلی: دریافت میزان رضایت اداره‌های ذیربط از پیشرفت تحصیلی فارغان پوهنتون بدخشان می‌باشد.

اهداف فرعی

۱. میزان رضایت اداره‌های ذیربط از توانایی‌های شناختی فارغان پوهنتون بدخشان؛
۲. میزان رضایت اداره‌های ذیربط از توانایی‌های عاطفی فارغان پوهنتون بدخشان؛
۳. میزان رضایت اداره‌های ذیربط از توانایی‌های روانی - حرکتی فارغان پوهنتون بدخشان؛
۴. میزان رضایت اداره‌های ذیربط از اخلاق و سلوک اجتماعی فارغان پوهنتون بدخشان؛

پیشینه‌ی تحقیق

تحقیقات متعددی نشان داده‌اند که علاوه بر مهارت‌های فنی و تخصصی، مهارت‌های خارج از نصاب درسی نیز به طور فزاینده‌ای مورد توجه کارفرمایان قرار دارند. به عنوان مثال، گودرزی و همکاران (۲۰۱۸) در تحقیق خود نشان دادند که مهارت‌های ارتباطی، کار تیمی و مدیریت زمان از جمله مهارت‌های کلیدی هستند که کارفرمایان در توانایی فارغان جستجو می‌نمایند.

تحقیقات مشابهی در این زمینه در جهان انجام شده است که نشان می‌دهد کارفرمایان به مهارت‌های عملی و تجربی فارغان رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها بیشتر از آموزش‌های تئوری توجه دارند. نورمحمدی و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهشی که در ایران انجام دادند، به این نتیجه رسیدند که حدود ۷۰ درصد از کارفرمایان در ایران بر این باورند که فارغان رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها فاقد مهارت‌های کاربردی لازم برای ورود به جامعه هستند. این یافته‌ها اهمیت بازنگری در برنامه‌های آموزشی رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها و افزایش مهارت‌های عملی در کنار تئوری‌های آموزشی را نشان می‌دهد.

در نتیجه مصاحبه‌های که کمیته مرور دوره‌ای پوهنتون بدخشان در دو ربع اول سال ۱۴۰۳ ه.ش با استخدام‌کننده‌گان داشته‌اند، به این نتیجه رسیده‌اند که «فارغانی که توانایی استفاده از تکنالوژی معاصر، مهارت صحبت کردن به زبان‌های بین‌الملل و تعاملات اجتماعی با رعایت ارزش‌های فرهنگی دارند، در استخدام به آنها اولویت داده می‌شود» (گزارش هیأت مرور دوره‌یی، ۱۴۰۳ ه.ش).

مطالعه‌ای که توسط Gault و همکاران (۲۰۱۰) در ایالات متحده انجام شد، نشان داد که کارفرمایان به فارغان رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها که دارای تجربه‌های کارآموزی یا کار عملی هستند، توجه بیشتری دارند. این مطالعه به این نتیجه رسید که کارفرمایان علاوه بر نمرات تحصیلی، تجربه‌های عملی و توانمندی‌های فردی مانند توانایی حل مسائل و مدیریت پروژه‌ها را نیز مورد ارزیابی قرار می‌دهند.

این یافته‌ها نشان‌دهنده این است که فارغان رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها تنها با داشتن مهارت‌های تخصصی نمی‌توانند در جامعه موفق شوند و باید توانایی‌های شخصی و مهارت‌های خود را مطابق نیاز بازار کار نیز تقویت کنند.

تفاوت توانایی‌های مورد نیاز در رشته‌های علوم اجتماعی و علوم طبیعی رشته‌های علوم اجتماعی مانند روان‌شناسی، جامعه‌شناسی و اقتصاد اغلب بر توسعه مهارت‌های تحلیلی، ارتباطی و مدیریتی تأکید دارند. نورمحمدی و همکاران (۲۰۱۸) در مطالعه خود نشان دادند که کارفرمایان در این رشته‌ها به فارغان علاقه دارند که توانایی تحلیل داده‌های اجتماعی، شناسایی الگوهای رفتاری و درک عمیق از مسائل اجتماعی را داشته باشند. در واقع، توانایی حل مسائل اجتماعی و ارائه راه‌حل‌های مناسب برای آن‌ها یکی از مهارت‌های برجسته‌ای است که فارغان رشته‌های علوم اجتماعی باید به آن تسلط داشته باشند.

قدوسی و یوسفی (۲۰۲۱) نیز در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که فارغان رشته‌های علوم اجتماعی نیاز دارند که علاوه بر دانش تئوری، مهارت‌های نرم مانند مهارت‌های ارتباطی و رهبری را تقویت کنند. این مهارت‌ها در شغل‌هایی که به تعاملات انسانی نیاز دارند، بسیار اهمیت دارند. همچنین، نتایج نشان داد که فارغان رشته‌های علوم اجتماعی باید از توانایی مدیریت بحران و کار تیمی برخوردار باشند، زیرا این ویژگی‌ها برای کار در سازمان‌های دولتی و غیر دولتی و مشاوره اجتماعی ضروری است.

کارفرمایان در رشته‌های علوم طبیعی (مانند فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی) معمولاً به دنبال افرادی با مهارت‌های تحلیلی و عملی بالا هستند. به گفته اسماعیل‌زاده و همکاران (۲۰۲۰)، در جامعه، کارفرمایان از فارغان رشته‌های علوم طبیعی می‌خواهند که توانایی حل مشکلات پیچیده را با استفاده از روش‌های علمی و تحلیلی داشته باشند. همچنین، تجربه در آزمایشگاه و توانایی استفاده از نرم‌افزارهای تخصصی مانند MATLAB، SPSS و سایر ابزارهای آماری از ویژگی‌های مهم مورد نظر کارفرمایان است.

غلامی و همکاران (۲۰۱۹) به این نکته اشاره کردند که یکی از چالش‌های اصلی فارغان رشته‌های علوم طبیعی، کمبود تجربه‌های عملی در زمینه‌های تحقیقاتی و کاربردی است که برای ورود به

جامعه الزامی است. فارغان این رشته‌ها نیاز دارند تا به طور فعال در پروژه‌های تحقیقاتی و کارآموزی‌های عملی شرکت کنند تا بتوانند مهارت‌های مورد نیاز صنعت را کسب کنند. این تحقیق نشان داد که ۶۵ درصد از کارفرمایان در رشته‌های مرتبط با علوم طبیعی، بر تجربه عملی تأکید دارند و معتقدند که این تجربه‌ها از ارزش بالایی برخوردار است.

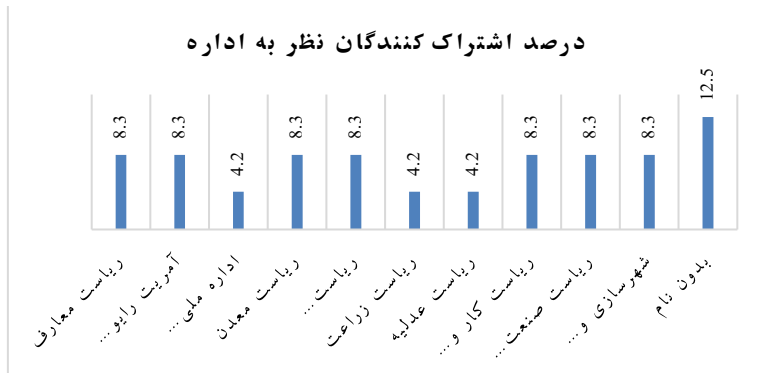
تفاوت‌های قابل توجهی در نظرات کارفرمایان درباره فارغان رشته‌های علوم طبیعی و علوم اجتماعی وجود دارد. به گفته شجاعی و همکاران (۲۰۲۲)، در حالی که کارفرمایان در رشته‌های علوم طبیعی بیشتر به دنبال توانایی‌های فنی و تخصصی هستند، کارفرمایان در رشته‌های علوم اجتماعی بر مهارت‌های نرم، ارتباطی و مدیریتی تأکید بیشتری دارند. این تحقیق به‌ویژه بر این نکته تأکید داشت که هر رشته نیاز به مهارت‌های خاص خود دارد و رشته‌های تحصیلی پوهنتون‌ها باید برنامه‌های آموزشی خود را بر اساس نیازهای جامعه طراحی کنند.

روش تحقیق

این تحقیق از لحاظ هدف کاربردی، از لحاظ ماهیت توصیفی زمینه‌یابی مورد و از لحاظ تجزیه و تحلیل کمی و کیفی می‌باشد. جامعه آماری این تحقیق تمام کارفرمایان اداره‌های ذیربط رشته‌های تحصیلی پوهنتون بدخشان می‌باشد. جامعه نمونه تمام ۳۶ تن از رؤیسان، آمرین و مدیران امور کارکنان اداره‌های ذیربط فعال در شهر فیض‌آباد مرکز ولایت بدخشان، روش نمونه‌گیری انتخاب متخصص می‌باشد که به صورت تصادفی ساده و قابل دسترس به تعداد ۳۶ کارفرما در سطح اداره ذیربط در سطح ولایت بدخشان در این نظرسنجی شرکت کرده اند. اطلاعات به روش مصاحبه گروهی و انفرادی و ابزار تحقیق پرسشنامه محقق ساخته جمع‌آوری، با استفاده از ورژن ۲۴ نرافزار اسپس‌اس‌اس تجزیه و تحلیل کمی شده است.

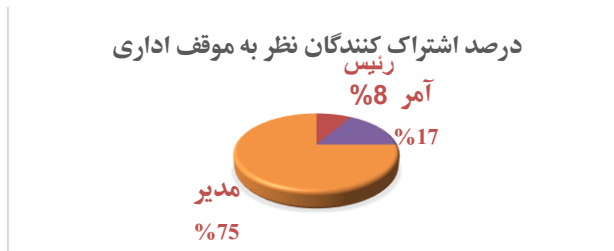
نتایج و یافته‌ها

کارفرمایان زیادی در اداره‌های ذیربط رشته‌های پوهنتون بدخشان در سطح ولایت بدخشان هستند که آن‌ها زیر چتر اداره‌های محلی فعالیت می‌کنند. از این جمله ۲۴ اداره محلی با رشته‌های تحصیلی فعلی این نهاد تحصیلی مستقیماً ارتباط دارند و فارغان رشته‌های موجوده در آنها جذب شده اند. نظرسنجی‌های که به هدف تحلیل وضعیت استراتژیک و بازنگری دوره‌ی برنامه‌های علمی در طول سال ۱۴۰۳ ه.ش به صورت مقطعی صورت گرفته است. در این بررسی با ۳۶ نفر از کارفرمایان اداره‌های محلی ولایت بدخشان به عنوان نمونه‌های متخصص مصاحبه شده و به تعدادی از آنها که حضور داشتند پرسشنامه نظرسنجی هم توزیع گردیده است که درصد شرکت کنندگان قرار زیر است (شکل ۱).

شکل (۱): درصد اشتراک کنندگان در این بررسی از اداره‌های ذیربط

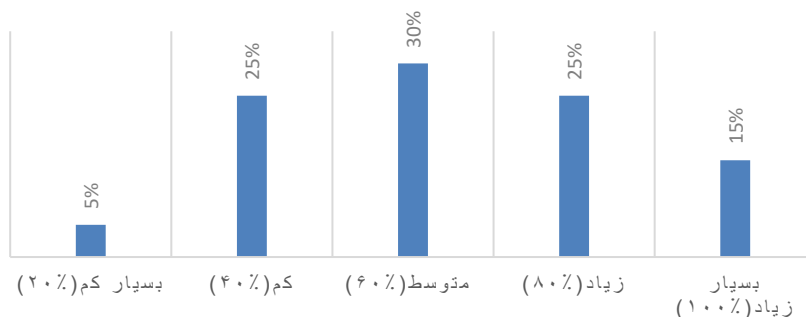
در این نظر سنجی تلاش صورت گرفت که با اکثریت کارفرمایان در سطح ولایت بدخشان مصاحبه صورت گیرد و به وسیله پرسشنامه نظریات شان جمع‌آوری شود که موفقانه به وسیله تماس تلفونی با کارفرمایانی که خارج از شهر فیض‌آباد (در ولسوالی‌ها و ... بودند) پرسش‌های نظرسنجی مطرح و مصاحبه شان گرفته شد. از جمله کارفرمایانی که در شهر فیض‌آباد بودند، ۳ رئیس اداره محلی، ۶ آمر و ۲۷ مدیر آماده شدند که در نظرسنجی شرکت کنند که درصد شرکت کنندگان مجموعاً قرار زیر است (شکل ۲):

شکل (۲): درصد اشتراک کنندگان این بررسی نظر به موقف اداری

اکثریت پاسخ‌دهندگان به این باورند که در اداره‌های دولتی استخدام مطابق رشته صورت می‌گیرد و بیشتر استخدام شده‌گان اداره شان فارغان رشته‌های تخصصی پوهنتون بدخشان هستند. برخی از پاسخ‌دهندگان به این باورند که تخصص در استخدام مدنظر گرفته نمی‌شود (شکل ۳).

درصد استخدام مطابق رشته

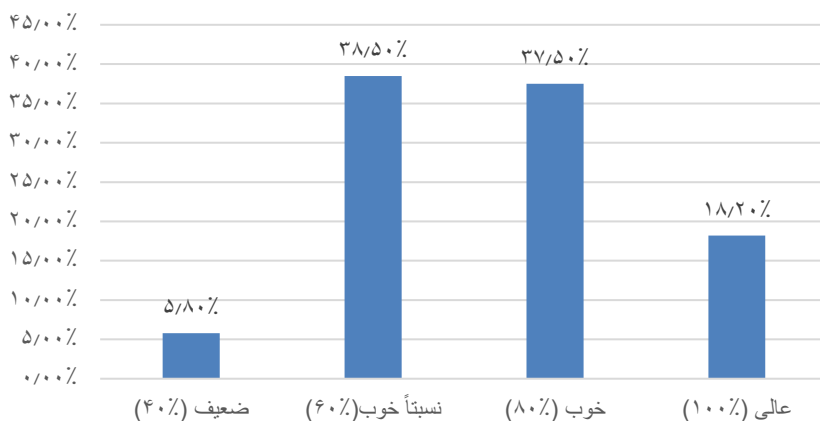

شکل (۳): میزان استخدام مطابق رشته در اداره‌های دولتی

فارغانی که مطابق رشته در اداره‌های ذیربط محلی استخدام شده اند، قرار شکل فوق می‌باشد. درصد بیشتر استخدام مطابق رشته در اداره‌های شهرسازی، زراعت، معارف، احصائیه و معلومات بوده اند.

در این بررسی به سه فکتور کلی پیشرفت تحصیلی فارغان توجه شده است که عبارت اند از: توانایی شناختی (علمی)، توانایی عاطفی و اخلاقی و توانایی روانی و حرکتی. نخستین مورد این نظرسنجی توانایی شناختی (علمی) فارغان بود که کارفرمایان شان نظریات خویش را قرار شکل زیر ارایه نمودند (شکل ۴).

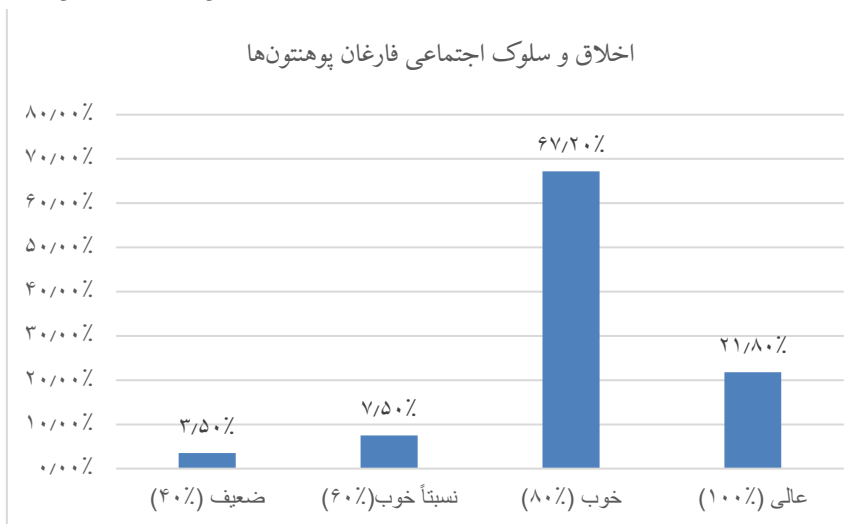
میزان رضایت کارفرمایان از توانایی شناختی فارغان

شکل (۴): میزان رضایت کارفرمایان از توانایی شناختی فارغان پوهنتون بدخشان

نظر به شکل فوق میزان رضایت کارفرمایان از دانش تخصصی فارغان پوهنتون بدخشان بالاتر از ۸۰ درصد است. بنابراین گفته می‌توان که پیشرفت تحصیلی فارغان پوهنتون بدخشان از نظر شناختی در سطح بسیار خوب قرار دارد.

میزان رضایت کارفرمایان از توانایی عاطفی و سلوک اجتماعی فارغان پوهنتون بدخشان که طی چندین سؤال جداگانه مانند: طرز برخورد با همکاران، اخلاق، صداقت، دینداری، وقت شناسی و پایبندی به حاضری و حس مسئولیت پذیری مطرح شده بود که پاسخ دهندگانه در هر مورد فوق از عالی تا بسیار ضعیف نظر دادند که توحید شده همه موارد فوق قرار شکل زیر است (شکل ۵).

شکل (۵): میزان رضایت اداره‌های ذیربط از اخلاق و سلوک اجتماعی فارغان پوهنتون بدخشان

نظر به شکل فوق میزان رضایت کارفرمایان از طرز برخورد، اخلاق، صداقت در کار، دینداری و رعایت اصول اداری فارغان پوهنتون بدخشان بسیار زیاد است. گزینه‌های ضعیف و بسیار ضعیف را در صد کمتر شان تایید کردند.

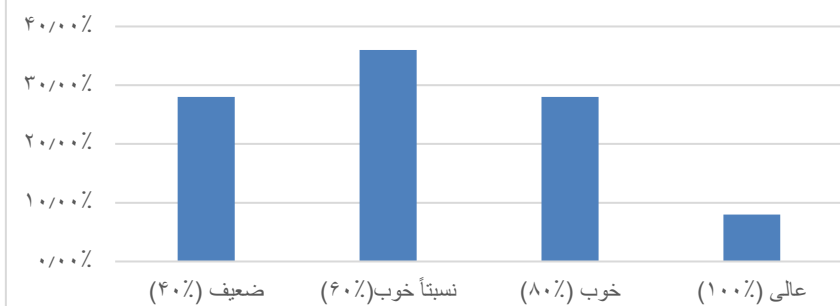
یکی از نکات اساسی در زمینه توانایی عاطفی فارغان مدیریت فعالیت‌های اداری است که کارفرمایان در این زمینه بسیار زیاد راضی بودند. چون با حس وظیفه شناسی که دارند، مطابق لایحه وظایف خویش کار و فعالیت بخش مربوطه را مدیریت کرده می‌توانند.

توانایی مدیریت فعالیت‌های شغلی

شکل (۵): میزان رضایت اداره‌های ذیربط از توانایی مدیریت فعالیت‌های فارغان پوهنتون بدخشان اطلاعاتی که در زمینه توانایی روانی و حرکتی فارغان از طریق چندین پرسش جداگانه به روش مصاحبه و پرسشنامه جمع‌آوری شده، در چارت زیر توحید گردیده است (شکل ۶).

توانایی روانی و حرکتی

شکل (۶): میزان رضایت اداره‌های ذیربط از مهارت‌های روانی و حرکتی فارغان پوهنتون بدخشان بیشتر کارفرمایان از توانایی‌هایی روانی و حرکتی فارغان پوهنتون بدخشان ناراضی بودند. اکثریت شان به این باورند که فارغان پوهنتون بدخشان در تشریح موضوعات علمی هر بخش خوب هستند، اما وقتی به صحنه عمل برده می‌شوند جزئی ترین کار عملی را درست انجام داده نمی‌توانند. مصاحبه که با کارفرمایان بخش معارف و زراعت صورت گرفت، آنان از توانایی فارغان پوهنتون‌ها در کل شکایت داشتند که در شاخه بری عادی و استفاده از میتودهای تدریس در جریان درس مشکل جدی دارند. بنابراین گاهی ما در جریان استخدام نسبت به فارغان پوهنتون‌ها، ۱۴ پاس را ترجیح می‌دهیم.

نتیجه‌گیری

در نتیجه تجزیه و تحلیل نظریات کارفرمایان از پیشرفت تحصیلی فارغان پوهنتون بدخشان که تحت سه فکتور کلی (توانایی شناختی، توانایی عاطفی و توانایی روانی-حرکتی) مطرح شده بود، یافته‌ها نشان داده است که میزان رضایت کارفرمایان از توانایی شناختی (علمی) و عاطفی فارغان پوهنتون بدخشان در سطح بالا و از توانایی روانی و حرکتی آن‌ها در اجرای فعالیت‌های عملی در سطح پائین قرار دارد. رضایت کارفرمایان از توانایی شناختی و عاطفی فارغان نشان دهند این است که محتوای دروس نظری مطابق نیاز جامعه بوده و با داشتن ظرفیت علمی و توانایی عاطفی از لحاظ اخلاقی، سلوک اجتماعی، حس مسئولیت‌پذیری، وظیفه‌شناسی و پای‌بندی به وظیفه نقاط قوت فارغان پوهنتون بدخشان است که مورد تایید جامعه قرار دارد. اما به دلیل کمبود امکانات و زمینه‌های تطبیق دروس عملی، آموزش‌های عملی و کارآموزی که بیشتر وقت شان صرف گوش دادن به سخنرانی و روش‌های غیر فعال تدریس می‌شود؛ عدم رضایت کارفرمایان از توانایی‌های روانی و حرکتی فارغان پوهنتون بدخشان را در پی داشته است. وقتی که محصلان فرصت اجرای فعالیت‌ها را در صنف یا خارج از صنف نداشت باشند، تجربه واقعی از محیط کار کسب کرده نمی‌توانند. همچنان تحقیقات نشان داده است که کارفرمایان علاوه بر تقویت مهارت‌های علمی و تخصصی، بر تقویت مهارت‌های معاصر بازار کار مانند توانایی برقراری ارتباطات، کار تیمی، رهبری، صحبت کردن به زبان‌های بین‌المللی و استفاده از تکنالوژی معاصر در بخش علوم اجتماعی و تجربه‌های عملی و نوآوری در استفاده از تکنالوژی معاصر در بخش علوم طبیعی نیز توجه خاص دارند.

این یافته‌ها با نتایج تحقیقات غلامی، ن.، اسماعیل‌زاده، م.، همکاران. (۲۰۱۹) تحت عنوان «ارزیابی مهارت‌های عملی فارغان رشته‌های علوم طبیعی انجام دادن و به این نتیجه رسیدن که فارغان رشته‌های علوم طبیعی باید در کنار توانمندی‌های علمی، تجربه‌های عملی بیشتری کسب کنند تا بتوانند وارد جامعه شوند. نورمحمدی، ف.، & همکاران. (۲۰۱۸) که تحت عنوان «مهارت‌های مورد نیاز در رشته‌های علوم اجتماعی انجام دادن و به این نتیجه رسیدن که فارغان رشته‌های علوم اجتماعی باید بر تقویت مهارت‌های نرم و توانایی‌های ارتباطی خود تمرکز کنند. خیلی زیاد همسو است. و پیشنهاد می‌شود که رشته‌های تحصیلی پوهنتون بدخشان زمینه تا توانمندی‌های اجرایی فارغان را مطابق نیاز بازار کار تقویت و بهبود می‌بخشد.

پیشنهادها

۱. رشته‌های تحصیلی همزمان با نیاز بازار کار نصاب آشکار و پنهان درسی خویش را بروزرسانی کنند.
۲. رشته‌های تحصیلی با امضاء تفاهم‌نامه و تقویت توانمندی با اداره‌های ذیربط، زمینه تطبیق دروس عملی و برنامه‌های کارآموزی را بیشتر مساعد نمایند.
۳. برای ارتقای مهارت‌های فارغ‌التحصیلان، رشته‌های علوم اجتماعی به تقویت توانایی ارتباطات، کار تیمی، رهبری، صحبت کردن به زبان‌های بین‌المللی و استفاده از تکنالوژی معاصر و رشته‌های علوم طبیعی به تقویت تجربه‌های عملی و نوآوری در استفاده از تکنالوژی معاصر در جریان فعالیت‌های آموزشی توجه بیشتر نمایند.

منابع

- اسماعیل زاده، م.، غلامی، ن. و همکاران. (۲۰۲۰). توانمندی‌های مورد نیاز کارفرمایان در رشته‌های علوم طبیعی. *مجله پژوهش‌های علمی و آموزشی ایران*, ۱۵(۴), ۱۲۸-۱۴۰.
- شجاعی، ن.، & همکاران. (۲۰۲۲). تفاوت‌های نیازهای جامعه برای فارغان علوم طبیعی و علوم اجتماعی. *پژوهش‌های کاربردی در آموزش عالی*, ۱۸(۵), ۱۱۲-۱۲۸.
- غلامی، ن.، اسماعیل زاده، م.، & همکاران. (۲۰۱۹). ارزیابی مهارت‌های عملی فارغان رشته‌های علوم طبیعی. *فصلنامه تحقیقات علمی پوهنتون تهران*, ۱۴(۳), ۳۴-۵۰.
- قدوسی، م.، & یوسفی، س. (۲۰۲۱). ارزیابی مهارت‌های فارغان علوم اجتماعی در جامعه. *پژوهش‌های آموزشی ایران*, ۱۶(۲), ۸۹-۱۰۳.
- نورمحمدی، ف.، & همکاران. (۲۰۱۸). مهارت‌های مورد نیاز در رشته‌های علوم اجتماعی: نظر کارفرمایان. *مجله جامعه‌شناسی کاربردی ایران*, ۱۲(۱), ۴۵-۶۱.
- Gault, J., Leach, E., & Duey, M. (2010). Effects of business internships on job marketability: The employers' perspective. *Education + Training*, 52(1), 76-88. DOI:10.1108/00400911011017690
- Goudarzi, M., Shaterian, M., & Kermani, M. (2018). "Exploring the role of soft skills in employment: A survey of employers' expectations in Tehran." *Journal of Career Development*, 12(2), 115-127.
- Hassan Zadeh, M., & Khatami, F. (2020). "Employability skills for university graduates: a review of employers' perspectives in Iran." *Journal of Education and Practice*, 11(15), 51-60. DOI: 10.1109/ACCESS.2020.2988510
- Ismailzadeh, M., & Khodabandeh, M. (2020). The importance of practical skills for graduates in natural sciences: Employers' perspective. *Journal of Applied Research in Education*, 25(2), 129-145.
- Kadous, R., & Yusofi, S. (2021). Exploring soft skills in social sciences graduates: A survey of employers' expectations. *Journal of Social Science Education*, 18(3), 98-110.
- Mahamoodi, F., & Mehrabian, M. (2021). "Changing market needs and the role of ICT in the employability of university graduates in Iran." *Journal of Technology in Education*, 9(2), 56-65.
- NorMohammadi, M., & Alinejad, S. (2019). "Employers' expectations and the challenges of university graduates' employability in Iran." *Journal of Vocational Education and Training*, 69(3), 211-223.